

Tutkintojen
tunnustaminen ja
rinnastaminen

Opiskelupaikan hakijalle

- Suomessa ammatilliseen koulutukseen voi hakea peruskoulun tai lukion todistuksella
  - Jos olet suorittanut koulutuksen ulkomailla, haet harkinnanvaraisessa haussa (ei koulutodistuksella)
  - Jos sinulla on jo ammatillinen koulutus, voit hakea aikuiskoulutukseen
- Ammattikorkeakouluun tai yliopistoon voi hakea, jos on käynyt lukion tai ammatillisen koulutuksen
  - Jos sinulla on sellainen koulutus, että voit hakea kotimaassasi korkeakouluun, voit hakea myös suomalaiseen korkeakouluun
  - Korkeakouluun voi hakea myös muilla perusteilla
- Jatko-opinnot yliopistossa
  - Jos olet suorittanut korkeakoulututkinnon kotimaassasi, voit hakea jatko-opiskelupaikkaa Suomessa. Korkeakoulu päättää kelpoisuudesta.

Jos sinulla on jo koulutus

- Opetushallitus päättää ulkomaisen tutkinnon antamasta virkakelpoisuudesta Suomessa.
- Alakohtaiset viranomaiset päättävät oikeudesta harjoittaa ammattia tai käyttää ammattinimikettä. Esimerkiksi terveydenhuollon ammattien osalta päätökset tekee Sosiaali- ja terveystieteiden valvontavirasto Valvira (www.valvira.fi).
- Yksityisen sektorin työnantajat arvioivat yleensä itse ulkomaisen tutkinnon antamaa pätevyyttä päättäessään työntekijöidensä valinnasta.
- Korkeakoulut ja oppilaitokset päättävät ulkomaisen tutkinnon antamasta jatko-opintokelpoisuudesta ja ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksilukemisesta osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa.

Säänneltyt ammatit Suomessa

- Suomessa jotkut ammatit ovat säänneltyjä tai niihin tarvitsee ammattinharjoitusoikeuden.
  - Säännelty ammatti tarkoittaa, että laki määrää, millainen koulutus jossain työssä täytyy olla.
  - Joihinkin työhön tarvitaan ammattinharjoitusoikeus, eli lupa.
- Säänneltyjä ammatteja suomessa ovat esimerkiksi luokanopettaja, lääkäri, sairaanhoitaja, vartija, psykologi, pappi, lehtori
  - Löydät säänneltyt ammatit [Opetushallituksen](#) internet-sivulta

Kun ammatti ei ole säännelty

- Voit hakea työtä omalla (kotimaasta saamallasi) todistuksella, työnantaja päättää, ottaako sinut työhön.
- Voit pyytää Opetushallituksesta päätöksen korkeakoulututkinnon tunnustamisesta tai rinnastamisesta.
  - Prosessissa tutkitaan, vastaako sinun tutkintosi suomalaista tutkintoa = ovatko ne samanlaiset
- Voit pyytää Opetushallituksesta lausunnon ammatillisesta tutkinnosta.
  - Lausunto kuvaa sinun tutkintoasi = millaiset opinnot, millainen taso, millainen pätevyys

Kun ammatti on säännelty

- Tarkista ensin, mikä viranomainen päättää
- Esimerkiksi:
  - Opetus, oikeustiede, sosiaalityö, kirjastoala > **Opetushallitus**
  - Lääkärit, hammaslääkärit, hoitoala > **Valvira**
  - Asianajajat > **Asianajajaliitto**
  - Kirkon työntekijät > **Kirkkohallitus**
  - ---
  - ---
- Tietoa löytyy jokaisen viraston internet-sivuilta

Opetushallituksen päätös: Kuka voi hakea?

- Voit hakea korkeakoulututkinnon tunnustamista tai rinnastamista:
  - jos olet suorittanut kotimaassa koulutuksen loppuun, olet valmistunut
  - sinulla on tutkintotodistus (sertifikaatti)
  - tutkinto on vastaava (samanlainen) kuin suomalainen tutkinto

Opetushallituksen päätös: Miten voi hakea?

- Hakemusohjeet Opetushallituksessa

(hakemus, virallisesti oikeaksi todistetut kopiot todistuksesta, käännöksistä, henkilöllisyystodistuksesta...)

- Tarkista tarvitaanko käännös!
- Älä lähetä alkuperäisiä todistuksia!
- Päätös maksaa (213-340 €)
- Hakemuksen käsittely kestää 3-4 kk
- Muista, että jokainen päätös tehdään erikseen.
  - Jos ajattelet, että joudut tekemään opintoja joka tapauksessa, voi olla helpompi tapa hakea suoraan opiskelemaan samaa alaa ja kysyä suoraan yliopistosta, miten paljon opintoja voi korvata omalla todistuksella.

Opetushallituksen lausunto: Mitä pitää tehdä?

- Voit pyytää Opetushallituksesta lausunnon ammatillisesta tutkinnosta.
  - Lausunto kuvaa sinun tutkintoasi = millaiset opinnot, millainen taso, millainen pätevyys
  - Lausunto täytyy maksaa itse (205,85 €)
  - Hakemusohjeet Opetushallituksessa
(virallisesti oikeaksi todistetut kopiot todistuksesta, käännöksistä, henkilöllisyystodistuksesta...)

Valviran päätökset

- Terveysthuollon ammatissa toimimiseen luvan myöntää [Valvira](#) (esim. lääkärit, sairaanhoitajat, psykologit)
- Hakuprosessi riippuu ammatista ja siitä, missä maassa olet hankkinut koulutuksen
  - Suomi
  - EU/ETA-maa
  - Muu kuin EU/ETA-maa
- Prosessi:
  - Esim. sairaanhoitaja > hakemus (liitteet ja käännökset), arviointi ja lausunto, mahdollinen sopeutumis aika tai kelpoisuusko e tai lisäopinnot, päätös
  - Esim. lääkäri > hakemus (liitteet ja käännökset), arviointi ja lausunto, mahdollinen palvelu (=työ), lisäopinnot ja kuulustelut, päätös
- Päätös on maksullinen

Kielitaitovaatimus

- Joissain ammateissa on kielitaitovaatimus = kielitaitovaatimuksen määrää laki
  - Tarkista oman ammattisi kielitaitovaatimus
  - Esim. terveydenhuollon ammattilaiselta vaaditaan kielitaito tasolla 3 tai 4 (keskitaso), jos hän ei ole EU/ETA-maiden kansalainen
  - Esiopetuksessa tai perusopetuksessa vaaditaan erinomainen kielitaito (taso 5 tai 6)
- Vaikka laki ei määrää kielitaidosta, voi työnantaja vaatia osoituksen kielitaidosta
- Huom! Myös oppilaitos voi määrätä kielitaidosta. Joskus opiskeluun vaaditaan taso 5/6 (esim. perusopetus)